

A „vadvadkörtefa”

ARCA betöltötte a képernyőt. Mintha abból a hazai udvar északi részén levő, szelek által háromszor megcsavart, mégis szálegyenes és bőven termő vadkörtefából faragták volna arcát, melyet élete jelképeként nevezett meg Nagy László a televízió vasárnap este sugárzott portréfilmjében. Ez az arc nemcsak betöltötte a képernyőt, de minden filmes mankótól mentesen — mostani és hajdani környezetábrázolása, dokumentumok bemutatása, barátok vallomása, tárgyai-nak felsorakoztatása, az írószoba oly hatásos és gyakran bevált feltérképezése, baráti és kritikai vallomások nélkül — uralta a képmező négyesét, sőt kilépve onnan millió család vendége is volt. Ez az arc önmagában, a puritánul egynemű háttér előtt, olyan volt, mint egy műalkotás. Szobor. De több is annál, mert mindig

változó, mozduló volt Nagy László arca. Volt szigorú és esendő, rezzenetlen tekintetű és bölcsen elmosolyodó, tőprengő és dacos, meleg fényeket és villanó villámokat egyaránt szemében őrző. Egyszerre volt kamaszosan kedves és bölcsen őszinte. A portréfilm — rendezője Zolnay Pál, beszélgetőpartner a költőtárs, Kormos István — bizonyította, hogy a kamera egyetlen arca is tud (ha mer!) koncentrálni, akár egy teljes órán át anélkül, hogy pillanatra is engedményekre kényszerülne.

HANGJA csendes, kissé fakó. A szavak előttünk formálódtak mondatokká, a gondolatok előttünk öltöttek hallható formát. Nagy László versmondása költőtársakat idéz emlékezetünkben. Babits kántáló versmondását, Weöres Sándor cérnahangú énekét, Illyés Gyula ódái nyárnyalását. Nagy László

versmondásának az értelem csillámpora adott fényt, tiszta, kristályosodó szerkezetet, pontosan érzékelhető és élvezhető ritmust.

GONDOLATAI mégis a legmaradandóbbak, leginkább megszívlelendők. Mert Nagy László nem beszélt nekünk, hanem előttünk gondolkodott, emlékezett, tőprengett, vallott, kutatott múltjában, firkészte a jelenet. Nem előre megfogalmazott, gondosan csiszolt, kerekded lombikmondatokkal nyerte meg rokonszenvünket, hanem emberi érzéseinek, gondolatainak kendőzetlen feltárásával. Az ember legbensőbb titkainak csapóajtói lendültek fel előttünk. Gondoljuk csak el, kinek az álmait, keserveit, vívódásait ismerjük?! Csak legbensőbb barátainkét, szeretteinkét. Azzal, hogy ezekről is szólt a költő, azzal, hogy elárulta: rettegett álmaiban zuhogó, piszkos vizek sodorják, hogy bársonyos dombok koptatják ülepén a nadrágot, hogy függőlegesen szokott repülni, hogy ötévesen üzetett ki a paradicsomból, azzal, hogy sírásairól is szólt — valamennyiünk közeli barátja lett.

Emlékezetesek az útra bocsátó közeg, a szűkebb család és a teljesebb faluközösség összetartó, életet meghatározó impulzusai. A munka, erkölcs, szórakozás, játék hajdani, és új minőségű majdani egysége. Nagy László „mindenkítől tanul”. Csokonaitól József Attiláig és Lorcaig terjed a mesterek sora. Feledhető-e az első „műfordítási kísérletének kedves története, a „Leszek a cselédje, lehozom a csillagot én...” sláger magyar és román változatának összehasonlítása kamaszfejjel?!

Szó esett a költői pálya átlomásairól, a versírásról, a költő felelősségéről, a költészet feladatairól, reményeiről és kötelességeiről. Erdemes idézni választ arra a kérdésre, hogy mit üzen 100-500 év múlva élő utódainknak. „Ha lesz emberi arcuk, csókolom őket. Ha lesz emberi szellemük, tudatom velük, csak ennyit tudtam tenni értük.”

S HOGY MIT TETT az elmúlt három évtized alatt Nagy László a magyar költészetben, azt hűen példázza éppen a könyvhéten megjelent négykötetes életműve. S mit tett ehhez a portréfilm? Milliós néző — mai és holnapi versolvasó, -szerető, -értő — számára minden írást, verset, műfordítást a személyes ismerettség élményével hitelesített.

T. E.

Üzemi gyakorlaton

Még nagyon iskolapadba illő, 15 év körüli fiatalok serénykednek a gépek mellett a KSZV újszegedi szövőgyárának földalatti részében. Valóban iskolások ők, mégpedig a Szegedi Textilipari Szakközépiskola második osztály előtt álló diákjai — jelenleg négy héttel tartó üzemi gyakorlaton vesznek részt a gyárban. Ezalatt az üzem vezetőinek irányításával találkoznak azokkal a gépekkel, illetve megmunkálási eljárásokkal, amelyeket eddig legfeljebb tankönyveikből és tanáraik magyarázatából ismerhettek. De jól jön a gyakorlat a gyárnak is, hiszen a valóságos termelőmunka ízelgetése némi hasznot is eredményez.

SAK-EMBEREK AZ ÚJ GYÁRNAK

Az I/C osztályból, a kötőhurkoló szakos gyerekek közül heten kerültek Újszegedre: Krammer Mária, Bór Péter, Kádár István, Nagy Gábor, Nagy Jenő, Pósa Róbert és Sendula Ferenc. Valamennyien Kiskunhalasra, illetve annak környékére valók, Szegeden az iskola kollégiumában laknak. Ez alól csak Krammer Mária kivétel, ő albertben lakik, mivel leányzárójában nincs az intézetnek. Vajon miért ebben a városban tanul a hét vidéki fiatal? A kérdésre Nagy Gábor válaszol, társai nevében is.

— Halason kötő-hurkoló üzemet építenek, amely 1978-tól dolgozik teljes erővel. Mi éppen akkor végzünk, így számíthat ránk a gyár. Persze, nem mindenkire azonnal, hiszen hárman — Bór Péter, Sendula Ferenc és én — szeretnénk tovább tanulni. Helyünk nekünk is lesz; az otthoni gyár vezetői elmondták, hogy felsőfokú végzettségű szakemberekre is szükségük van. A matematikával, a fizikával, valamint a szakmai tárgyakkal eddig nem volt bajunk, így bizakodunk a felvételben.

Nagy Gábor — társaihoz hasonlóan — több gépen dolgozott már, legutóbb a Raschel szakkötő gépen, most pedig a vágógépen tanulja a munka fogásait. Nem is eredménytelenül, hiszen mérnöki pontossággal el tudja magyarázni máris az automatikus berendezés működését, s mozdulatai is gyakorlatnak tetszenek. Mindezt az itt dolgozó gépkezelőknek, a vezetőknél köszönheti, akik türelmesen, nagy gondalattal oktatják a fiatalokat. Azt mondják a fiatalok, különösen Megyesi István művezető, majd utódja, Lajos József segített sokat, de szívesen emlegetik Csapó Mihályt is, aki a bálázás titkait ismertette meg velük.

MINDEN GÉPEN

— Úgy vélem, sokat tanulhatnak nálunk a gyerekek — érvel. — Igaz, nem dolgoznak olyan intenzitással, mint az idősebb, állandó dolgozók, de ez érthető is, hiszen még sokat kell gyakorolniuk, s az elvárható munkafegyelméről sem alakulhatott ki pontos kép bennük. Éppen a mi dolgunk, hogy megszerettessük velük a munkát.

Szél Jánost távollétében Sírán László helyettesíti, ő beszél a fiatalok munkájának megszervezéséről. Elmondja, hogy valamennyi gépen dolgoznak, az utolsó héten pedig az addig legjobban tetsző munkát végezhetik. M. Kádár Andrea immár 21 éve tanítja a legkülönbözőbb táncokra, harmonikus, szép mozgásra növendekait. S ahogy az évről évre megrendezett vizsgálóórádások is bizonyítják, nem eredménytelenül. Úgy látszik, hogy a Postás művelődési ház építése alatt működő iskola — a Tömörkényi gimnázium és művészeti szakközépiskola — ban folyó oktatással együtt — hosszú évekig biztosítani fogja a színház balett-táncos utánpótlását.

L. Zs. — Halason kötő-hurkoló üzemet építenek, amely 1978-tól dolgozik teljes erővel. Mi éppen akkor végzünk, így számíthat ránk a gyár. Persze, nem mindenkire azonnal, hiszen hárman — Bór Péter, Sendula Ferenc és én — szeretnénk tovább tanulni. Helyünk nekünk is lesz; az otthoni gyár vezetői elmondták, hogy felsőfokú végzettségű szakemberekre is szükségük van. A matematikával, a fizikával, valamint a szakmai tárgyakkal eddig nem volt bajunk, így bizakodunk a felvételben.

lei. Akkor a nyári gyakorlaton tanultakat is hasznosíthatják majd. Mostani látogatásaim alkalmával beszélgetek a vezetőkkel a tanulók munkájáról, előmenetelükről, s a fiatalokat is megkérdezem, vannak-e nehézségeik az üzemben és a kollégiumban, végül, hogy mivel töltik szabad idejüket.

Ez utóbbi kérdés is fontos, hiszen most van a nyári vakáció ideje. A délután programokról Sendula Ferenc beszél:

— Szerencsénk van, hogy Szegeden töltjük a gyakorlatot, hiszen itt van lehetőségünk bőven a strandolásra. Együtt járunk délutánonként az uszodába, este pedig a kollégiumban olvasunk, televíziót nézünk és játszunk. A szombati műszakot mindig ledolgozzuk előre, így hét végén hazautazhatunk két napra.

Munkájukért óránként két forintot kapnak a szakközépiskolások, s ez bizony nem mondható soknak. Igaz, hiba lenne magas fizetéssel kényeztetni a fiatal diákokat, de figyelembe kell venni, hogy ők alkalmanként tényleges dolgozók munkáját végzik, egy-egy üzemben átmenetileg enyhítenek a létszámgondokon. S egy összehasonlítás: ha gimnáziumi tanulók szünidőben dolgozni mennek, anyagmozgatással, gyümölcsválogatással, vagy egyéb munkával az óránkénti 2 forintos fizetés többszörösét is megkaphatják. Éppen ezért az újszegedi földalatti üzemben dolgozó hét fiatal is vállal még munkát a kötelező letelte után.

Sokan már azt is tudják, mire költik forintjaikat. Nagy Gáborék például házat építettek, s éppen most rendezik be bútorokat. Ebben segít Gábor is. Kádár István, aki kézilabdázik a Szegedi Volán ifjúsági csapatában, sportfelszerelést vásárol a pénzén.

A LEGJOBB SZAKMA

Egy évtizeddel ezelőtt még olyan sokan jelentkeztek az iskolába, hogy a vezetők válogathattak közöttük. Az utóbbi években azonban úgy megcsappant az érdeklődés, hogy néha csak Podolcsák András és Takács János tanárok odaadó szervező munkájának köszönhető, hogy megtelnek az osztályok. A most megkezdett fiatalok például 28-as osztálylétszámmal kezdtek, de már csak húszan vannak. Sokan hátat fordítanak, pedig Pósa Róbert azt mondja, hogy „a mienk a legjobb szakma”. Valóban, az iskolában pár év óta oktatott kötő-hurkoló szakma szép. Bizonyára még sok fiatal megszereti.

Szirák József

Kisorsolták a lottó júniusi tárggyereményeit

— a 24. hét szelvényeire

Budapesten, a Népstadion sajtótermében, hétfőn kisorsolták a lottó június havi tárggyereményeit — a 24. játékhét szelvényeire.

Az alábbiakban közöljük a szegedi totó-lottó körzeti iroda területén eladott és nyereménnyel kisorsolt 24. heti szelvények számát, valamint a nyereményt.

3 930 670 utalvány; 3 956 618 utalvány; 3 976 129 utalvány; 3 993 062 utalvány; 3 994 619 utalvány; 3 999 173 utalvány; 3 790 094 utalvány; 3 799 428 ki mit választ utalv.; 3 800 662 utalvány; 3 819 207 színes tv; 3 835 997 tv; 3 842 664 hűtőgép; 3 862 418 utalvány; 3 876 995 ki mit választ utalvány; 3 901 616 ki mit választ utalvány; 3 901 733 „tetőtől talpig felöltözhet” utalvány; 3 922 308 hűtőgép; 3 926 716 utalvány; 3 926 817 „tetőtől talpig felöltözhet” utalvány.	4 495 299 tv. 7 184 420 tetőtől talpig felöltözhet utalvány. 44 531 515 táskafőgép. 44 539 817 utalvány. 44 860 181 textilutalvány. 44 860 196 utalvány. 50 465 919 utalvány. 50 467 944 utalvány. 50 470 844 utalvány. 50 472 317 utalvány. 50 484 858 bútorkészítési tárgyak. 51 001 275 tv. 51 024 134 tv. 51 036 112 sztereórádió, magnetofon és utalvány. 51 045 967 konyhafelszerelési utalvány. 51 049 885 utalvány. 51 050 384 hűtőgép. 51 051 834 utalvány. 51 059 722 táskafőgép. 51 069 075 utalvány. 51 070 070 textilutalvány. 51 070 150 utalvány. 51 081 837 tv. 51 082 385 utalvány. 51 084 696 utalvány. 51 103 981 ki mit választ utalvány. 51 111 043 sztereórádió, magnetofon és utalvány. 51 117 584 utalvány. 51 119 001 konyhafelszerelési utalvány. 51 122 282 ki mit választ utalvány. 51 127 543 ki mit választ utalvány. 51 127 661 hűtőgép. 51 140 805 tv. 53 274 999 hűtőgép. 53 285 404 utalvány. 53 294 524 ki mit választ utalvány. 53 303 250 utalvány. 53 304 631 utalvány. 53 320 836 textilutalvány. 53 327 308 utalvány. 53 329 070 tetőtől talpig felöltözhet utalvány. 53 329 159 utalvány. 53 332 704 ki mit választ utalvány. 53 349 119 utalvány. 53 356 416 tv. 53 365 289 utalvány. 53 369 196 sztereórádió. 53 428 348 tetőtől talpig felöltözhet utalvány. 53 434 486 utalvány. 53 446 713 utalvány. 53 460 519 tetőtől talpig felöltözhet utalvány. 53 468 482 tv. 53 469 313 utalvány. 53 473 207 tetőtől talpig felöltözhet utalvány. 53 474 207 tetőtől talpig felöltözhet utalvány. 53 474 159 bútorkészítési tárgyak. 55 513 415 textilutalvány. 55 520 655 tetőtől talpig felöltözhet utalvány. 55 525 768 utalvány. 55 533 062 utalvány. 55 533 782 utalvány. 55 538 502 utalvány. 55 565 539 tv.

A nyertes szelvényeket 1975. július 30-ig kell a totó-lottó kirendelések, az OTP-fiókok vagy a posta útján a Sportfogadási és Lottó Igazgatósághoz (1875 Budapest, V., Münnich Ferenc u. 15.) eljuttatni.

A gyorslista közvetlenül a sorsolás után készült, az esetleges hibákért felelősséget nem vállalunk.

Balett és kánkán

A szegedi balettiskola vasárnapi vizsgálóórádásán *Perregnek a hónapok* címmel nagyszabású táncjáték került a színház színpadára: öszszekötő szövegét írta és zenéjét összeállította Markó Leó. A műsorban közreműködött a Szegedi Nemzeti Színház tagjaiból alakult kamaragyüttes — *Németh László* hegedűn, *Markó Leó* gondonkán, *Szász István* fuvolán és *Bányai István* ütőn — zongorán kísért *Szabó Emília*. Az év tizenkét hónapjának hangulatát elevenítették meg a növendékek. Az iskola vezetője, *M. Kádár Andrea*, a korábbiakhoz hasonlóan változatos, mégis egységes koreográfiát készített erre az alkalomra. Jó érzékkel ötvözte a különféle táncokat, a klasszikus és dzsesszbalettet, a társas- és népi táncot, az akrobatikus elemeket, a revü műfaját. Jól gazdálkodott táncosanyagával is; a legkisebbek és a legnagyobbak egyaránt szerepet kaptak. Különösen szépnek láttuk az év első három hónapjának hangulatát idéző színeket. A léli

örömeiben a kedvesen pipiskedő, lámpaláz nélkül táncoló apróságoké volt a főszerep. A letehetségesebbek: *Fábián Ildikó*, *Karsai Marianna* és *Kiss Tünde* már a csoportos táncokban is felhívták magukra a figyelmet. Az áprilisi színben bemutatott esernyős jelenetüket az előadás egyik legsikeresebb részeként említhetjük. Záró táncként az előben ritkán látható, többnyire csak filmekből ismert kánkánt mutatták be a legnagyobbak. Akkorra sikerrel, hogy ismételnük is kellett. M. Kádár Andrea immár 21 éve tanítja a legkülönbözőbb táncokra, harmonikus, szép mozgásra növendekait. S ahogy az évről évre megrendezett vizsgálóórádások is bizonyítják, nem eredménytelenül. Úgy látszik, hogy a Postás művelődési ház építése alatt működő iskola — a Tömörkényi gimnázium és művészeti szakközépiskola — ban folyó oktatással együtt — hosszú évekig biztosítani fogja a színház balett-táncos utánpótlását.

L. Zs.